

Social kapital

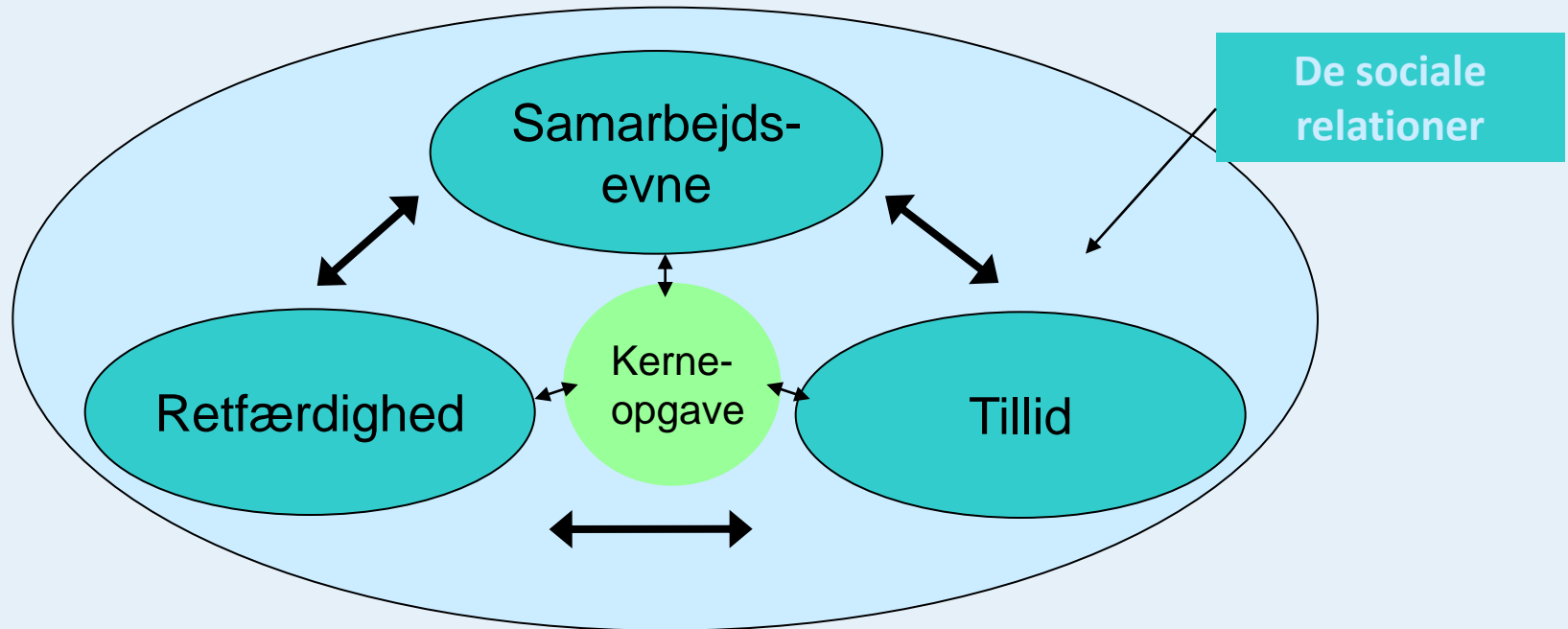
– når relationer skaber sunde virksomheder

SU og produktivitet

d. 30. marts 2011

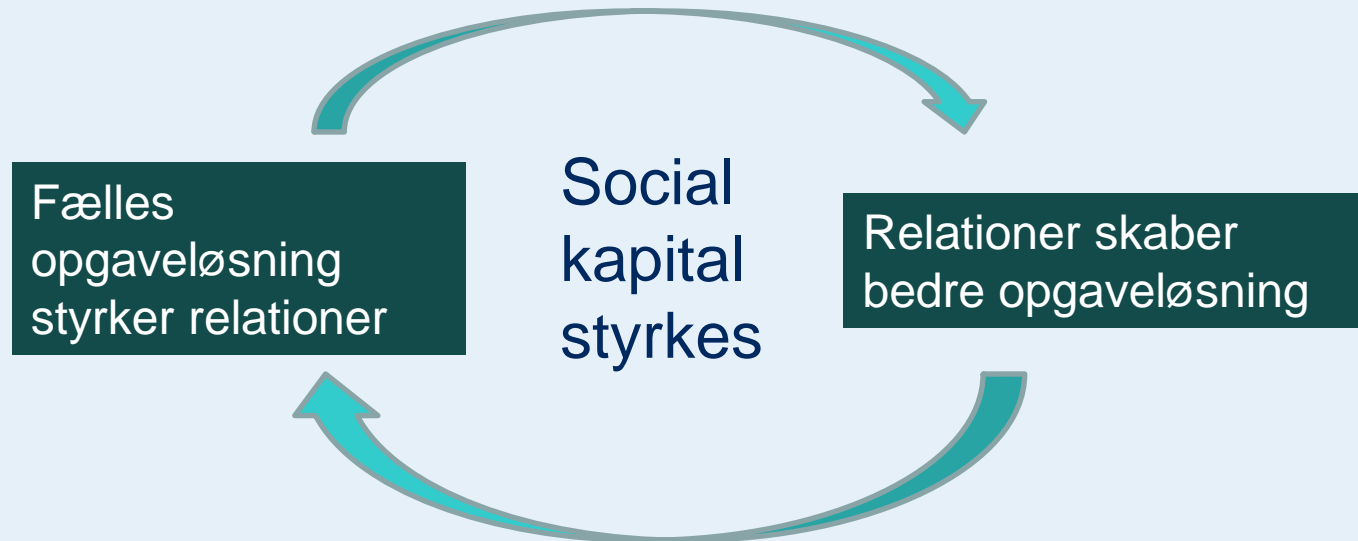
Eva Thoft: Arbejdsmiljø & kommunikation i Grontmij | Carl Bro

Social kapital i en virksomhed?

*Virksomhedens sociale kapital er en egenskab ved virksomheden som sætter organisationens medlemmer i stand til at løse kerneopgaven i **fællesskab***

Kerneopgaven – det er den, det handler om

Tillid, retfærdighed og samarbejdsevne beforder processen

Tillid

- hvad er det på en arbejdsplads?

Accept af egen sårbarhed i forventning om at den anden ikke udnytter sårbarheden

Rousseau, D. M. et al, 1998

Ledelse → medarbejderne

- Ledelsen afgiver kontrol til medarbejderne i forventning om, at medarbejderne gør deres bedste for at løse arbejdsopgaverne

Medarbejderne → ledelsen

- Medarbejderne har tillid til ledelsen udøves for at varetage det fælles bedste

Retfærdighed

- Hvad er det på en arbejdsplads?

Forskellige former for retfærdighed

- Fordelingsmæssig
- Processuel
- Interpersonel
- Informativ

Bl.a. Kim & Mauborgne 2003

*Har vi de arbejdsredskaber,
vi har brug for?*

Samarbejdsevne – hvad handler det om?

- Det strukturelle: muligheder for samarbejde
- Kompetencer: hvem må/kan hvad?
- Strategisk: fælles mål

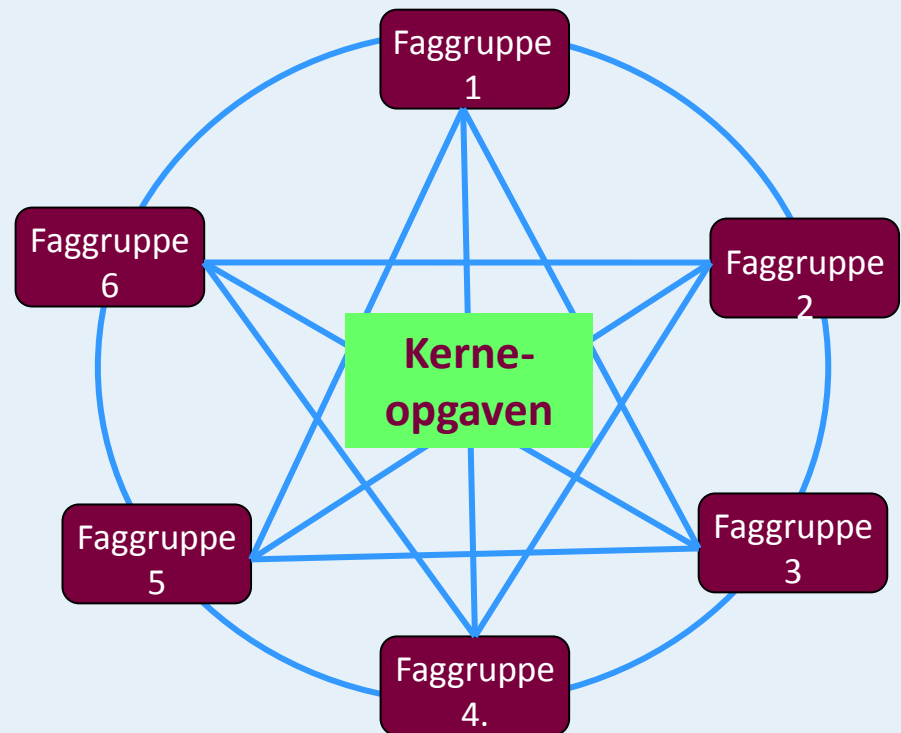
Relationel koordinering

Opbygning af faglige og sociale relationer præget af

- Fælles sprog og viden
- Fælles mål
- Gensidig respekt

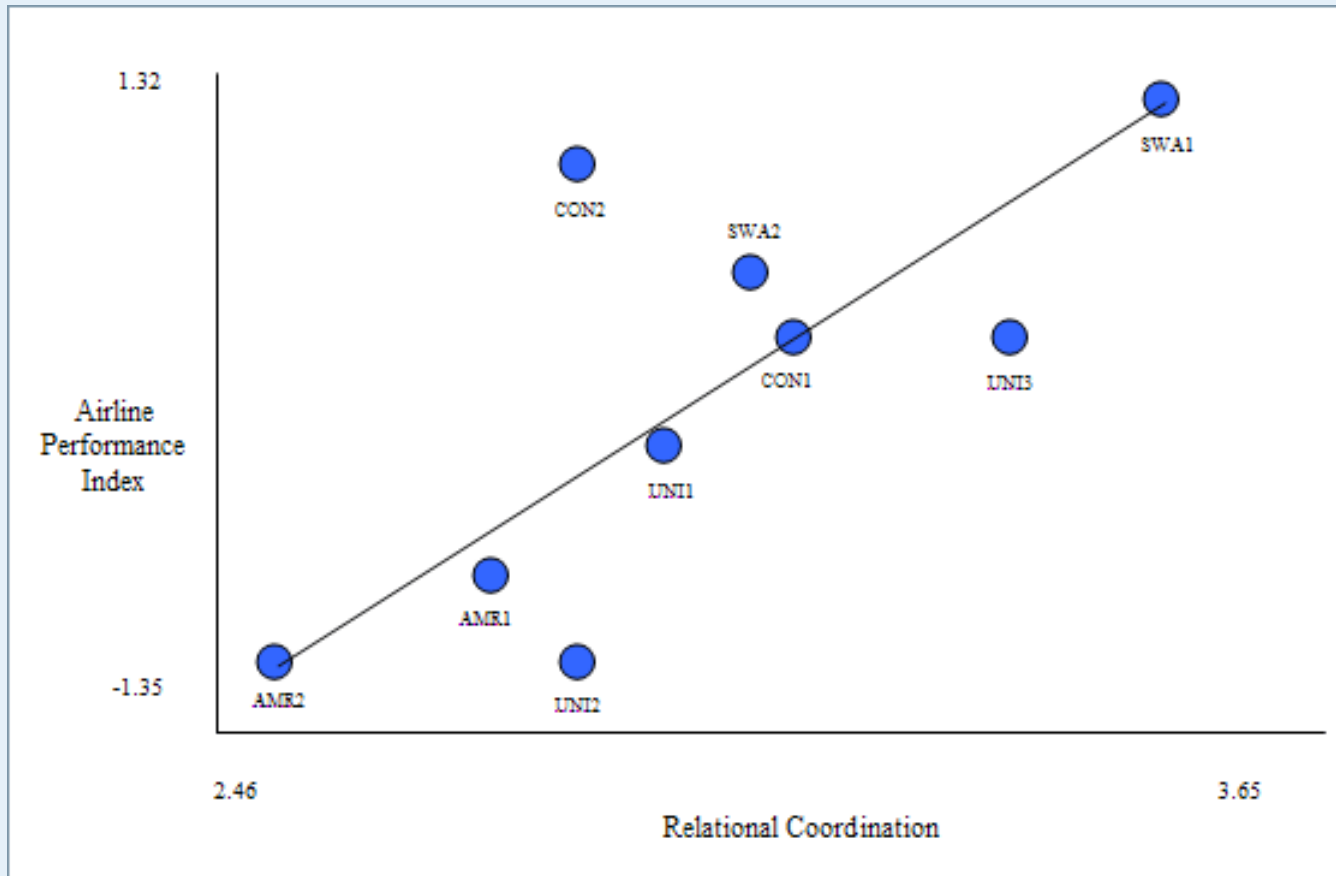
Kommunikation og samarbejde

- Timing og hyppighed
- Præcision
- Problemløsning

Jody Hoffer Gittel

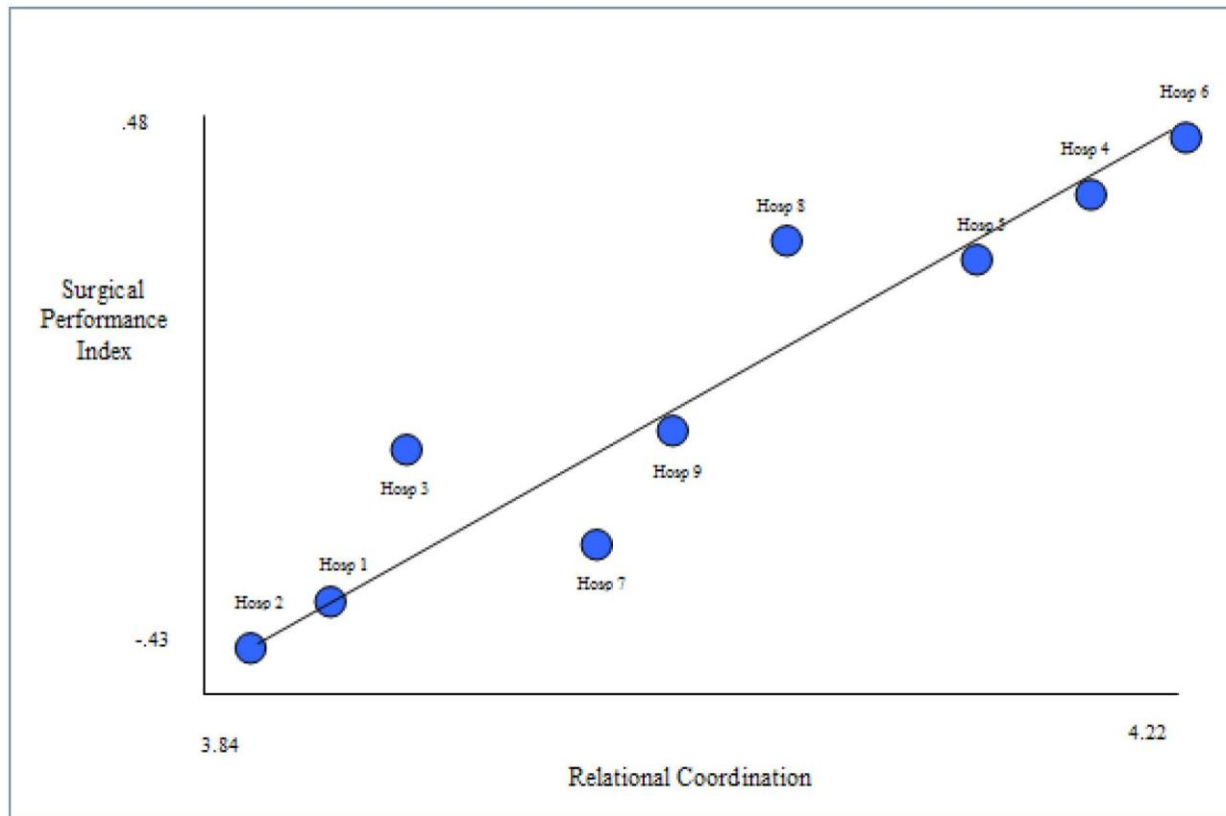
Performance og relationel koordinering i flyselskaber

Jody Hoffer Gittel, www.jodyhoffergittel.info

Performance og relationel koordinering på hospitaler

Jody Hoffer Gittel, www.jodyhoffergittel.info

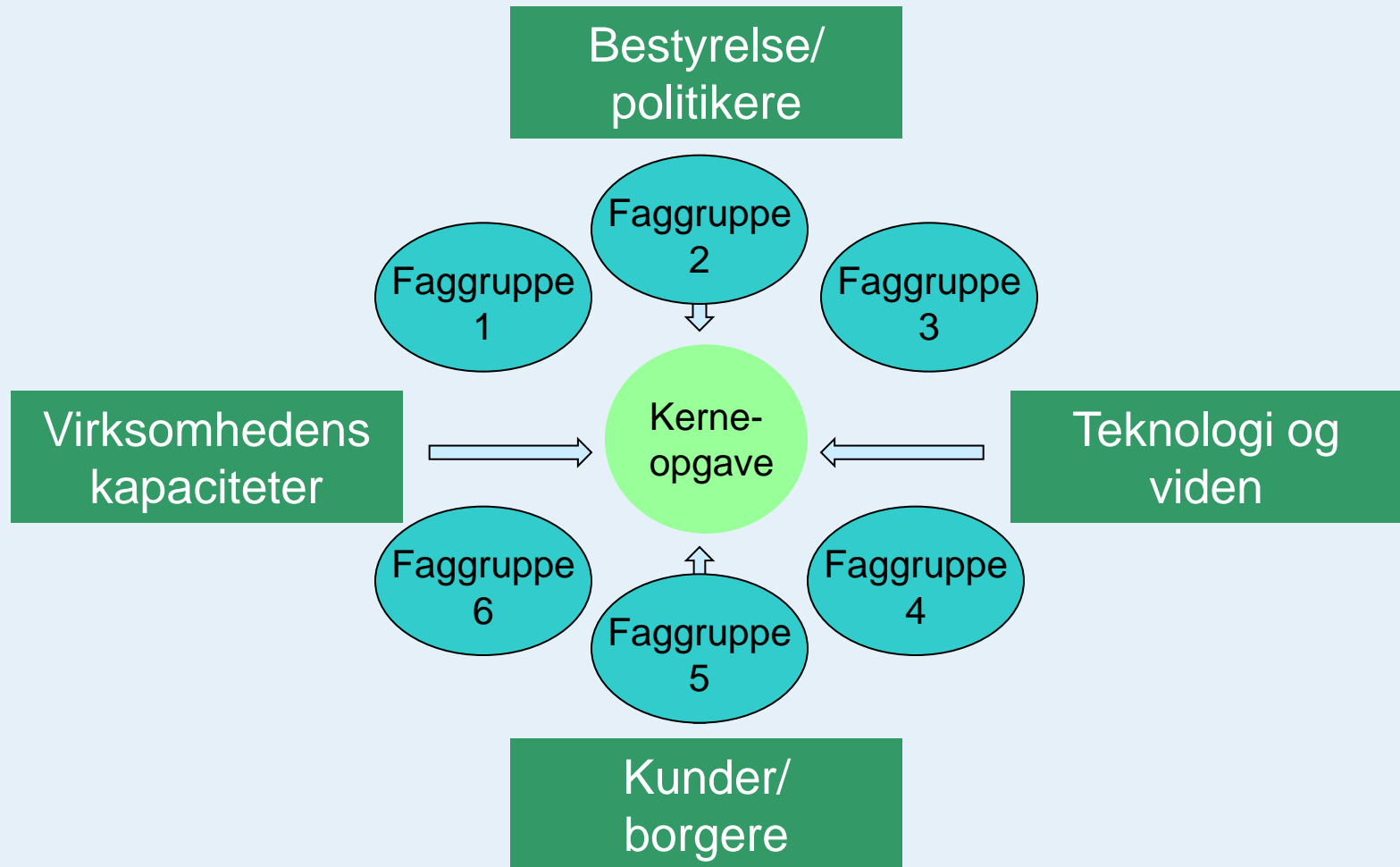
Adfærd der opbygger social kapital: tillid og processuel retfærdighed

- Konsistens – i adfærd, regler og procedurer
- Integritet – man gør, hvad man siger
- Varetager fællesskabets bedste, ikke eget
- Uddelegering af kontrol
- Demonstration af lydhørhed – alle berørte høres
- Beslutninger
  - baseret på pålidelig og relevant information
  - mulighed for at anke unfair og forkert beslutninger
  - alle berørte involveres
- Etik

Hvilke er relevante for ledelsen?

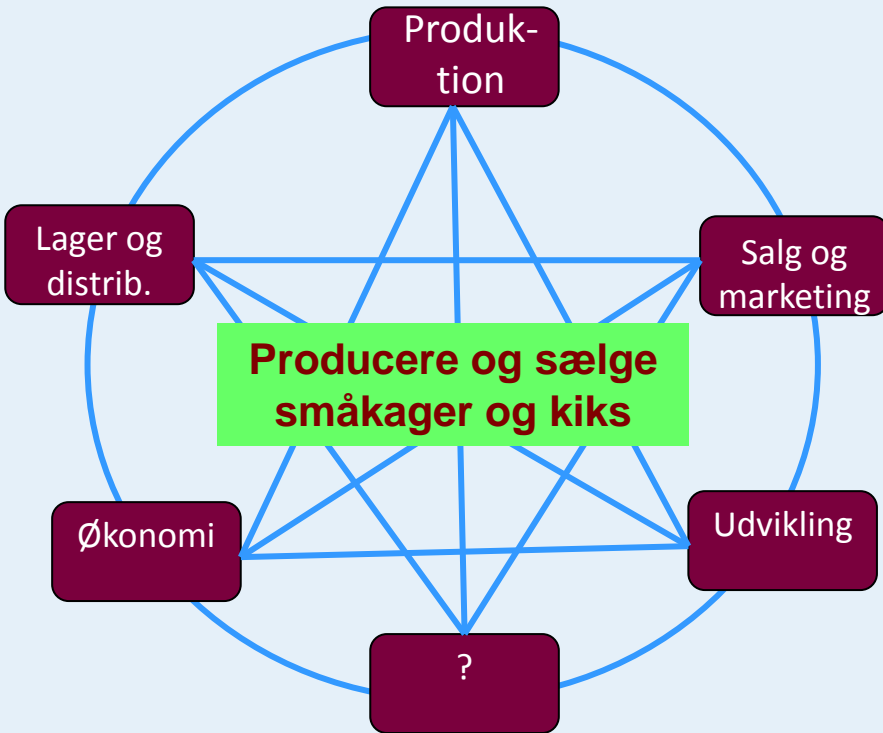
Hvilke er for medarbejderne?

Kerneopgaven – under forandring

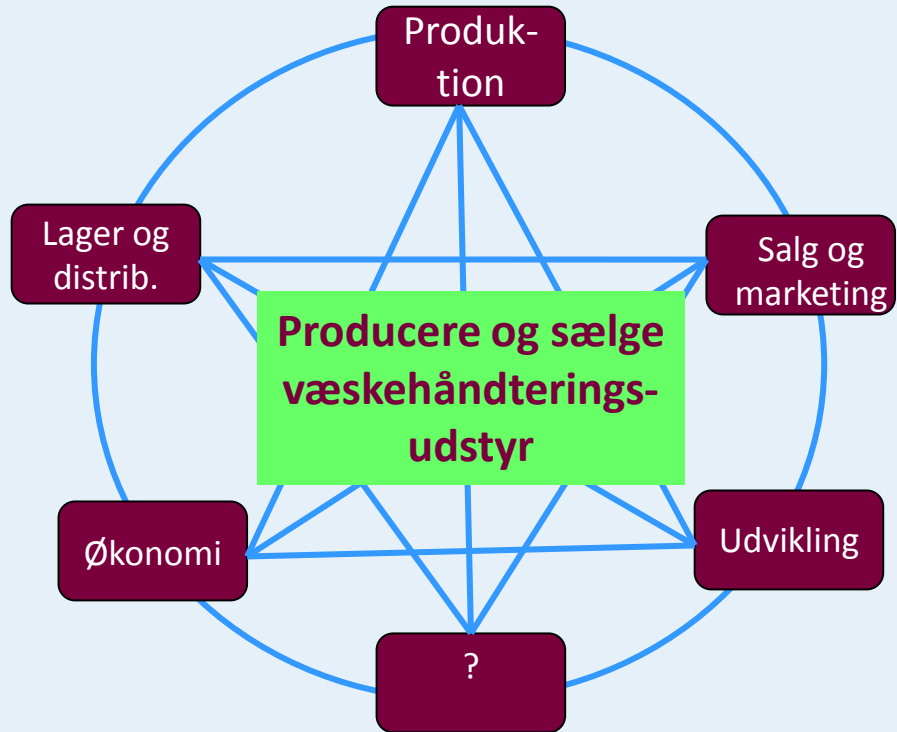
Kerneopgaven – hvad er det?

Bisca

Tilbyde bagværk til dækning af behovet for noget lækkert

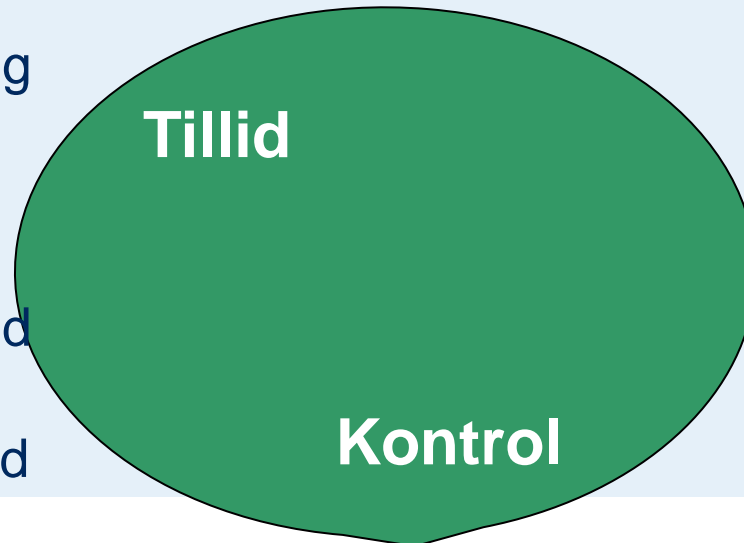
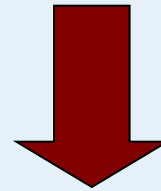
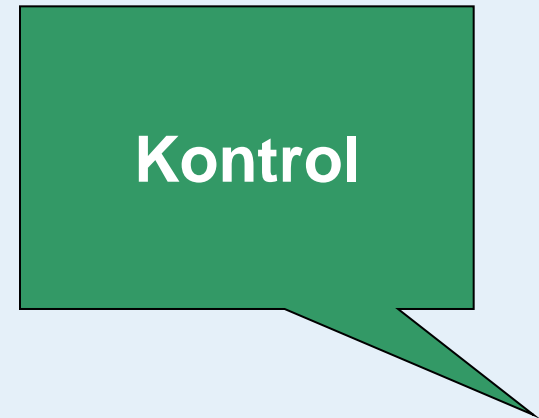
Alfa Laval Kolding

Med kunden i fokus vil vi skabe en adfærd, hvor vi kontinuerligt udvikler vores medarbejdere og optimerer vores processer hen over organisatoriske grænser.

the future

Balancen Tillid - kontrol

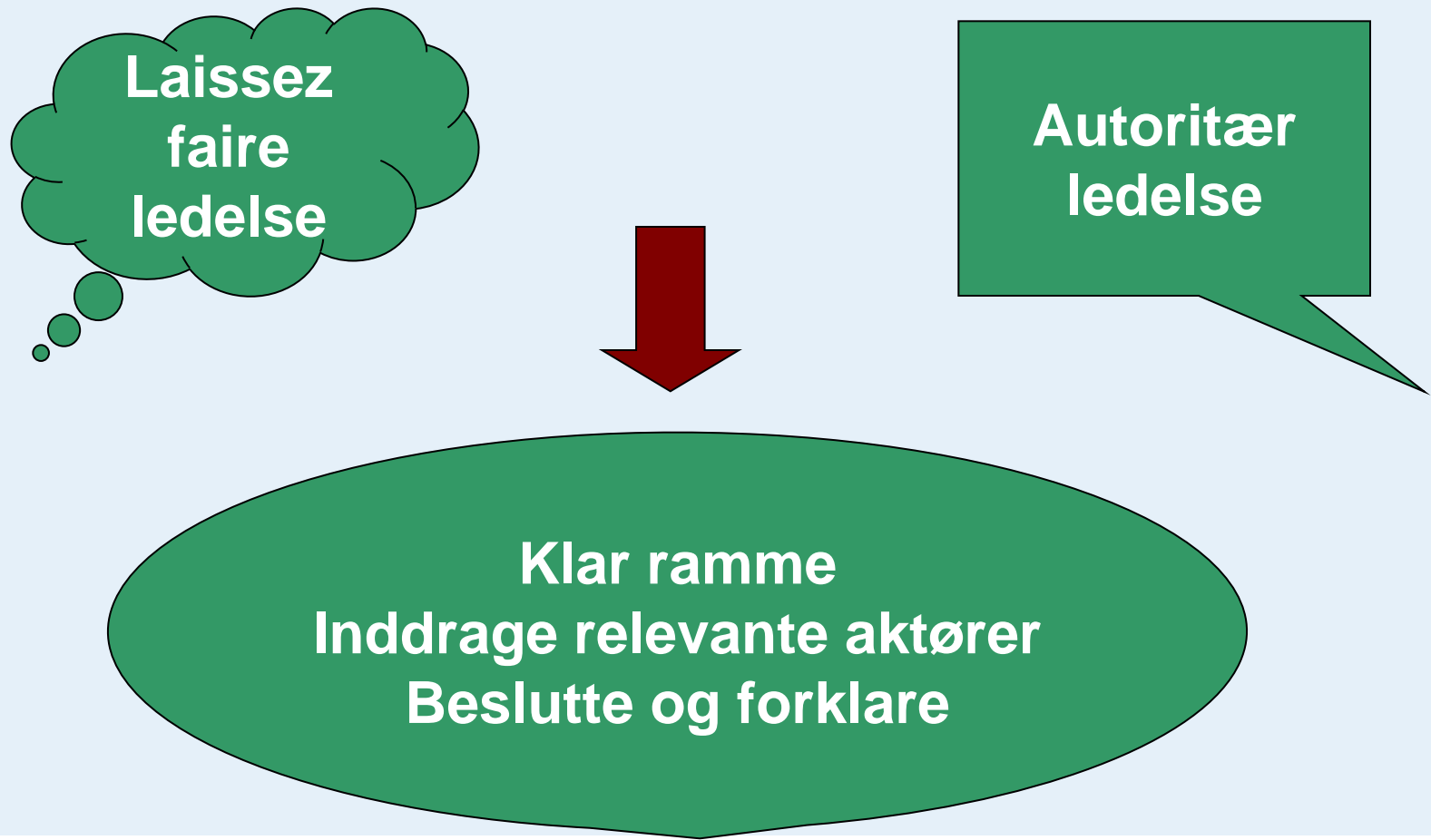

- Formål med mening
- Synlig og gennemskuelig feedback
- Dialog og støtte ved fejl
- Problemløsning ved fejl

- Meningsløs kontrol
- Skævvredet kontrol
- Gabestokken
- Bebrejdende kontrol
- Overdreven kontrol

Balancen: Ledelsesmagt - medarbejderindflydelse

Fremme af social kapital

Der er noget at bygge videre på

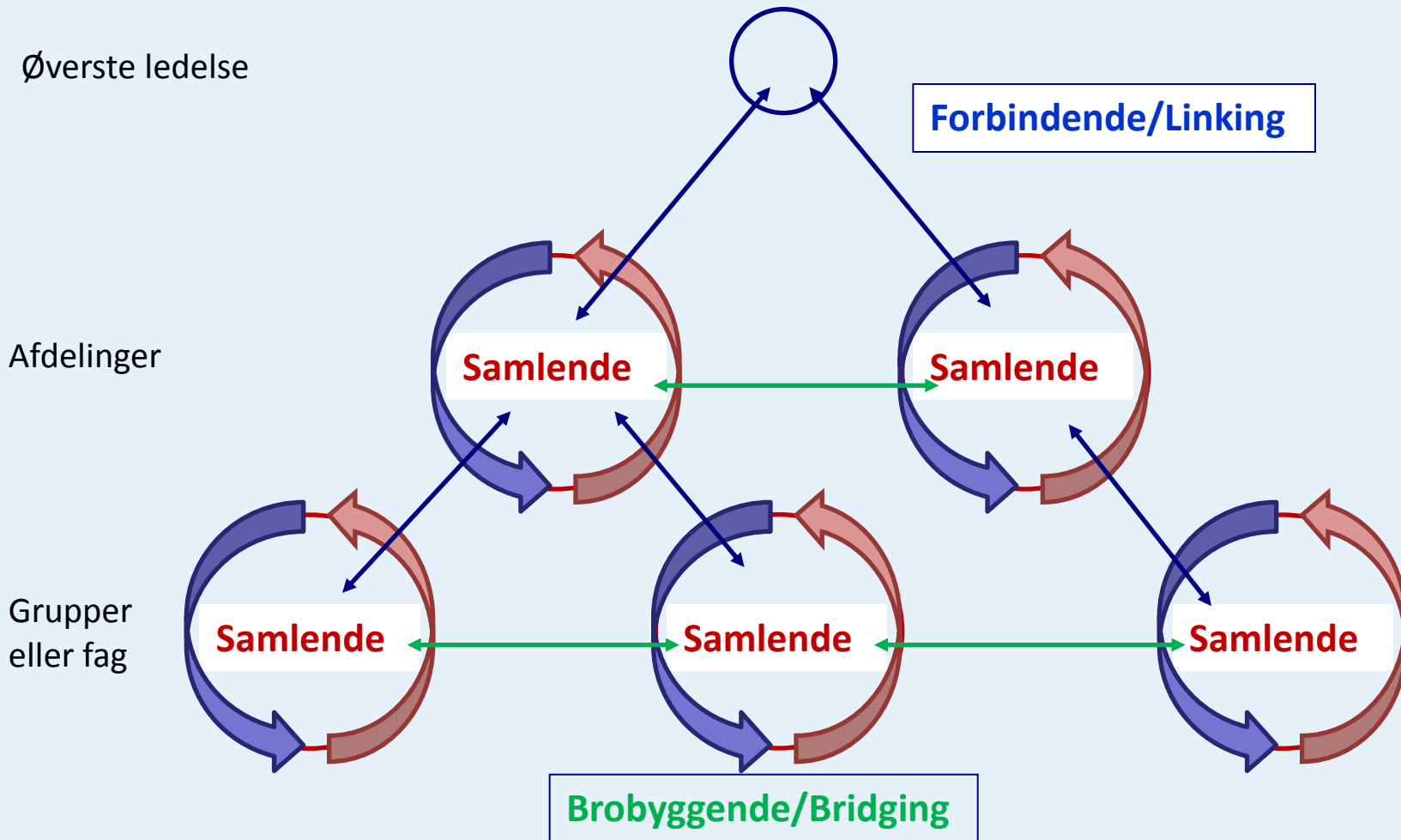
- Sæt fokus på kerneopgaven
- Eftersyn af planlægning og fordeling af arbejdet
- Skab strukturer og rammer der beforder samarbejdet
- Styrk relationer mellem top og bund samt på tværs

Klar satsning fra ledelsen er nødvendigt

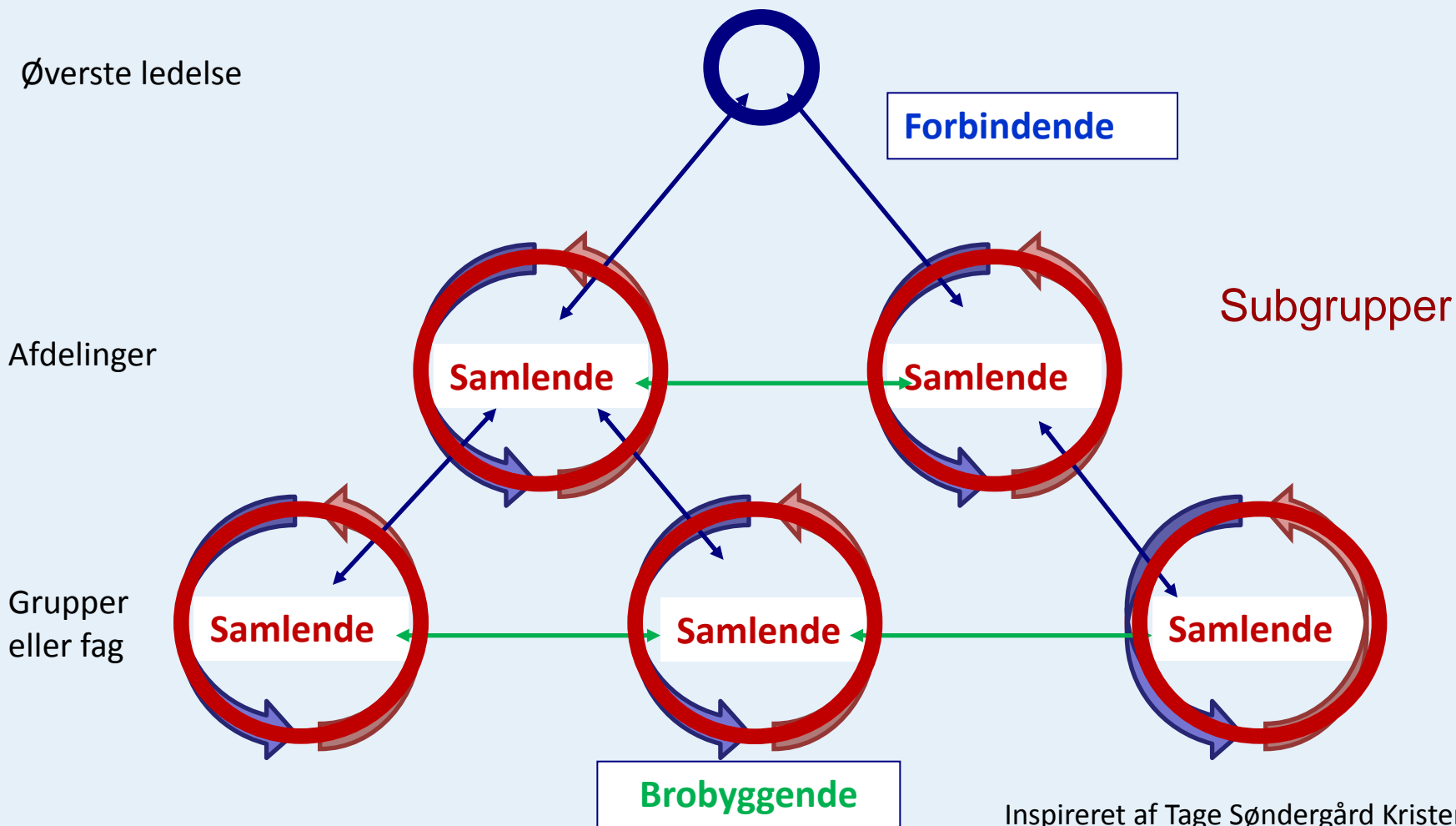

Social kapital i balance

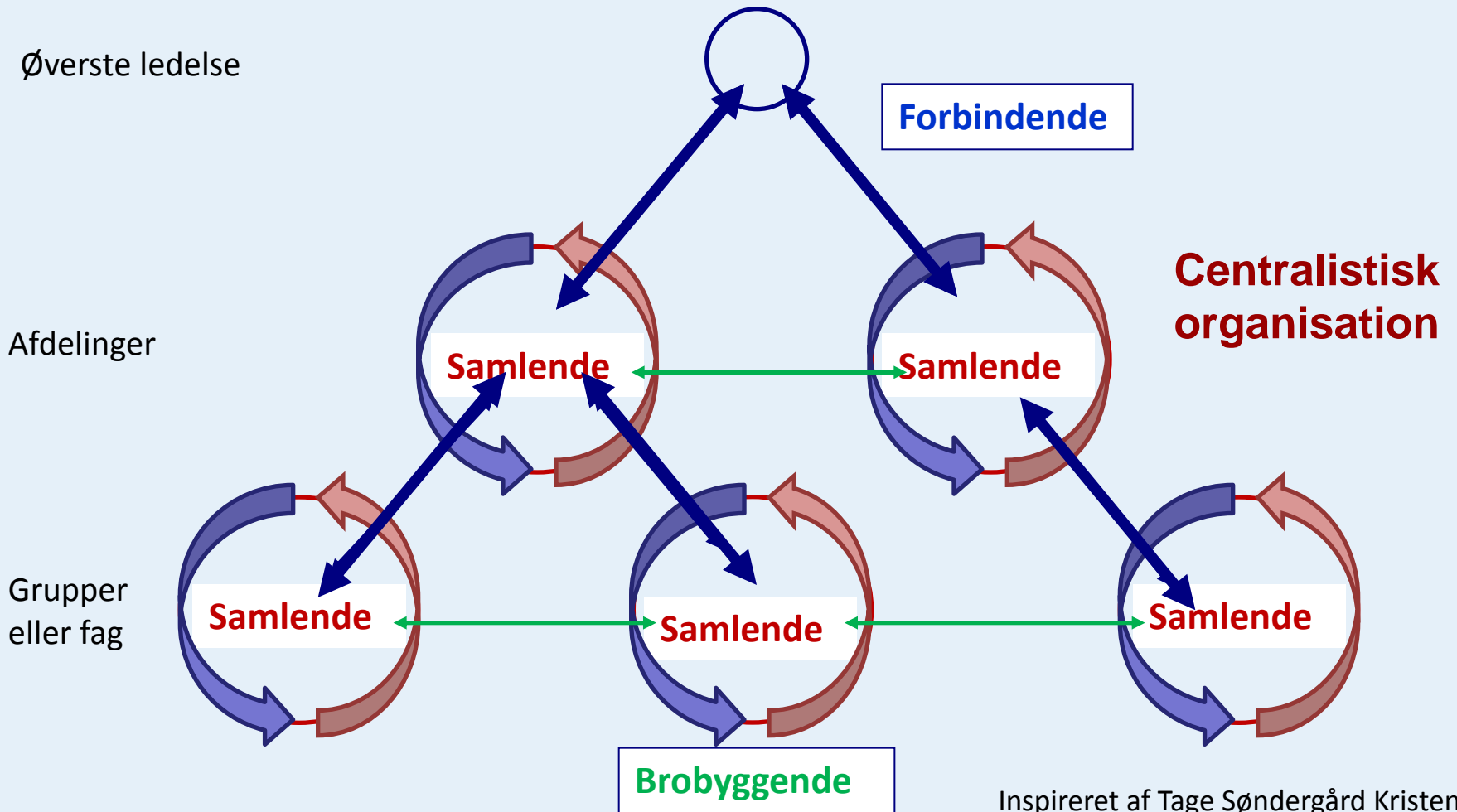

Social kapital ude af balance

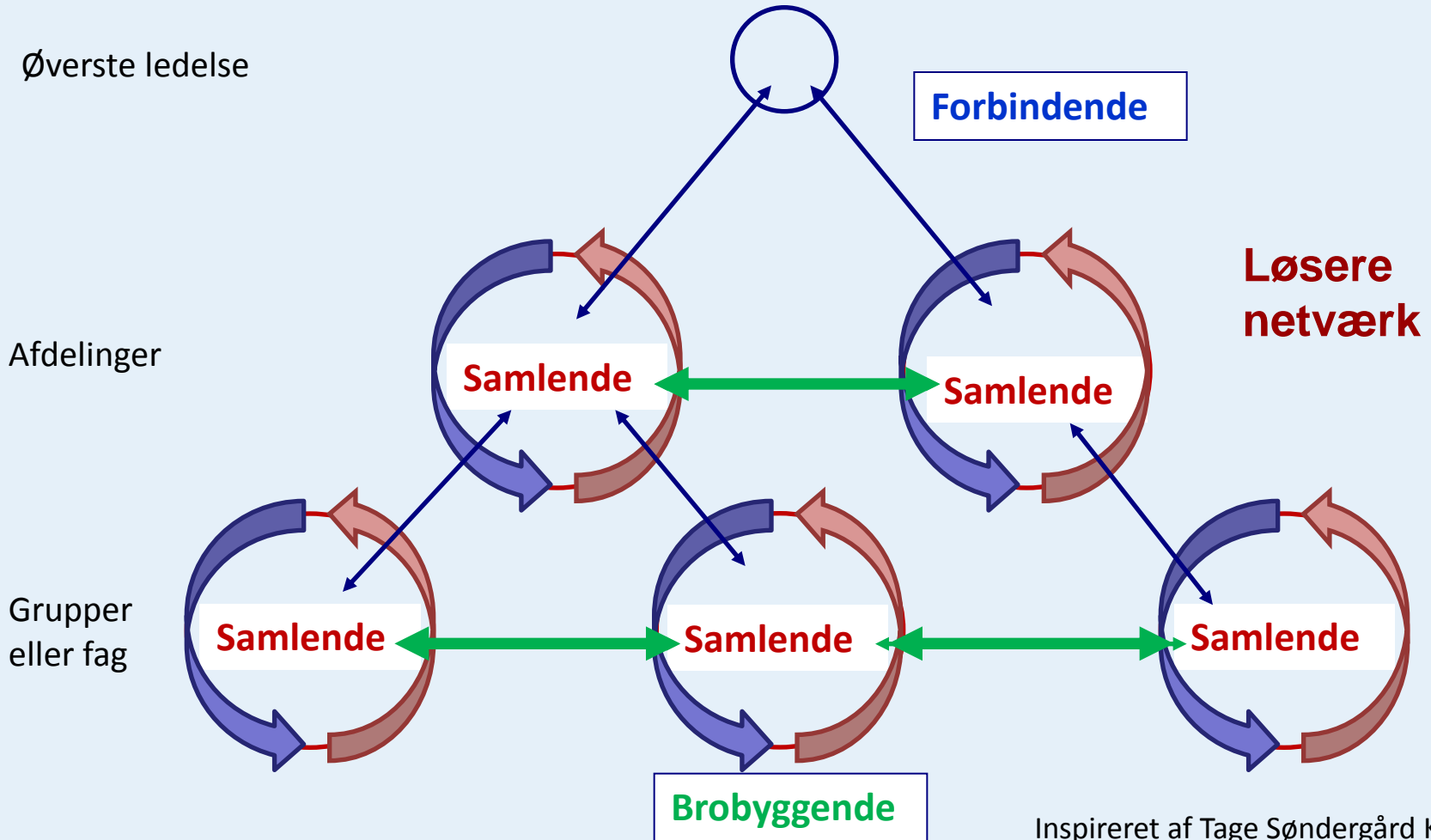
Inspireret af Tage Søndergård Kristensen

Social kapital ude af balance

Inspireret af Tage Søndergård Kristensen

Social kapital ude af balance

Inspireret af Tage Søndergård Kristensen

Ledere

- Sikre fokus og forståelse af kerneopgave og mål
- Inddrage og lytte (Afklare forventninger)
- Sikre rammer for at samarbejde og relationer kan udvikle sig
- Meningsfuld og anerkendende kontrol
- Anerkendelse og respekt for medarbejdernes indsats
- Respekt for medarbejdernes kvalifikationer og erfaring
- Konfliktløsning med udgangspunkt i problemløsning og kerneopgave

Medarbejdere

- Bidrage til fælles forståelse af kerneopgave og mål
- Bidrage og lytte (Afklare forventninger)
- Fokus på løsning kerneopgaven fremfor faggrænser og hierarki
- Anerkendelse af kolleger og ledelse
- Anerkendelse og respekt for kollegers og ledelses indsats
- Respekt for kollegers og ledelses kvalifikationer og erfaring
- Konfliktløsning med udgangspunkt i problemløsning og kerneopgave

Social kapital – under forandring

- Involvering: Medarbejderne har noget væsentligt at bidrage med
- Forklaring: Hvorfor skal vi det?
Hvad vil vi opnå?
Begrundelse for beslutninger
- Forventningsafstemning: Rammer, vilkår og muligheder
Hvilken rolle og indflydelse har de ansatte?
Hvilken rolle og indflydelse har lederne?
Hvornår bliver der truffet beslutning?
Spilleregler

Spørgsmål om jeres erfaringer

- Hvilke handlinger eller beslutninger hos jer styrker den sociale kapital – tillid, retfærdighed, samarbejdsevne?
- Hvilke handlinger eller beslutninger hos jer svækker den sociale kapital – tillid, retfærdighed, samarbejdsevne?
- Hvad gør I får at skabe fælles mål for arbejdet?
- Hvad gør I for at skabe gensidig respekt mellem faggrupper, afdelinger, ledelse og ansatte?

Tak for i dag

Hvis I vil læse mere

- **Ledelse med Social kapital**
Peter Hasle, Eva Thoft, Kristian Gylling Olesen
L & R Business 2010
- **Hvidbog om virksomhedens sociale kapital**
Kristian Gylling Olesen, Eva Thoft, Peter Hasle, Tage Søndergård Kristensen
Arbejdsmiljørådet 2008
- **Trivsel og produktivitet – to sider af samme sag**
Tage Søndergård Kristensen
HK Danmark 2010
- **Social kapital – Inspiration og øvelser til lederen med personaleansvar**
BAR FOKA 2010
- www.etsundtarbejdsliv.dk/socialkapital
- www.jodyhoffergittell.info